

Synopsis Specierum Generis Balanophorae in Japonia et Formosa Sponte Crescentium

Auctore

Yoshimatsu YAMAMOTO

Plantarum ad genus Balanophoram pertinentium ex orbi terrarum omnino circiter quinquaginta species adhuc descriptae exstant. Hoc genus, dum per totam Asiam austro-orientalem (videlicet Himalaya, Burma, Cochinchina, China-australis, Paeninsula Malayana, Java, Sumatra, Insulae Philippinae, Formosa, Japonia meridionalis et intermedia, nec non Insulae Marianae et Carolinae) aequae ac per Australiam (cum Nova Guinea) late distributum est, porro autem in regione Africana ad singulam speciem in Insulis Comoro (Africa orientalis) degentem reducitur.

In praesenti opusculo meo systema generis Balanophorae, an potius eius specierum in regione de Insulae Honshu intermedia parte ad Formosam patente Insulis Ryu-kyu inclusis crescentium, tractare conatus sum. Specimina in Herbario Universitatis Imperialis Taihokuensis, et in Herbario Universitatis Imperialis Tokyoensis servata, nec non specimina in collectionibus privatis amicorum K. SAWADA, S. SASAKI etc. exstantia vel ab iis amicis nuperrime collecta diligentissime examinavi.

Species in hoc opusculo tractatae numerum quatuordecim attingunt, et paucis exceptis omnes Imperii Japonici indigenae sunt.

(I) Clavis specierum generis Balanophorae

(A) Flores monoici.

- (a) Flores ♂ pedicellati, perianthia 3-4; antherae 3-4, sessiles connatae, rimis transversaliter dehiscentes.

X Rhizoma facie pustulatum.....*B. Wrightii* MAKINO

XX Rhizoma facie haud pustulatum.....*B. tobiracola* MAKINO

- (b) Flores ♂ pedicellati, perianthia 4-5 raro 6; antherae 4-6, filamentiferae ad columnam hippocrepiforme coalitae, rimis 2 parallelis verticaliter dehiscentes.

X Capitulum floriferum subglobosum 30-50 mm in diametro, pedunculo dense imbricato-squamato.*B. fungosa* FORSTER

XX Capitulum floriferum globosum 13-18 mm in diametro, pedunculo laxo imbricato-squamato.*B. Kuroiwai* MAKINO

(B) Flores dioici.

- (a) Flores ♂ pedicellati, perianthia 3-4; antherae 3-4, sessiles connatae, rimis transversaliter dehiscentes.

- (3) **Balanophora fungosa** FORSTER, Charact. Gen. (1776) p. 93, t. 50; LAM. Encycl. (1797-1819) t. 742; RICHARD, Elem. d. Bot. (1833) t. 15; HOOK. f. Transact. Linn. Soc. XXII. (1859) p. 46, t. 8; EICHLER in DC. Prodr. XVII. (1873) p. 145; BENTHAM, Fl. Austral. VI. (1873) p. 232; BAILLON, Hist. Pl. VI. (1877) p. 501; ENGLER in ENGL. u. PRANT. natürl. Pflanzenfam. III. 1 (1894) p. 161, fig. 166. A et H; MAKINO in Tokyo Bot. Mag. XXI. (1907) p. 29; MERRILL, Enum. Philipp. Pl. II. (1923) p. 118; MAKINO et NEMOTO, Fl. Jap. (1925) p. 1052.

Cynomorium fungosum RUEUSCHEL, ex STEUD. Nomencl. ed. 2 (1840) p. 181.

Cynomorium Balanophora WILLD. Sp. Pl. IV. p. 177; PERS. Syn. Pl. II. p. 529.

Cynomorium parasiticum SWARTZ, ex STEUD. Nomencl. Bot. ed. 2. (1840) p. 181.

Nom. Jap. Shima-tsuchitorimochi.

Habit. Yaeyama Archip.

Distrib. Australia orientalis, Nova Hebrida, et Philippine (Ins. Luzon).

- (4) **Balanophora japonica** MAKINO, in Tokyo Bot. Mag. XVI. (1902) p. 212; MATSUM. Ind. Pl. Jap. II. 2 (1912) p. 51; MAKINO, Nippon Shokubutsu-zukwan (1925) p. 592, t. 1141; MAKINO et NEMOTO, Fl. Jap. (1925) p. 1903; MASAMUNE, Prelim. Rep. Veget. Isl. Yakusima (1929) p. 70.

Balanophora dioica (non R. Br.) ITO in Joura. Linn. Soc. XXIV. (1887) p. 196, Pl. V. fig. 5 et 6, excl. 7-8.

Nom. Jap. Tsuchitori-mochi v. Yamadera-bôzu.

Habit. Japonia meridionalis et intermedia.

Distrib. Haec planta in Japonia endemica est.

- (5) **Balanophora Kudoj** YAMAMOTO, sp. nov.

Planta 12-16 cm alta, dioica simplex. Volva subcampanulato-cupuliformis verruculosa.

Scapi rubicundi teretes 10-14 cm longi 1 cm in diametro glabri a basi usque ad medium imbricatim squamati, ad superiorem nudi (pedunculi circ. 4 cm longi) apice dense capitatum flores gerentes, squamis multis rubicundis 16-24 glabris extus convexis inaequali-magnis a basi ad superiorem gradatim latioribus, basalibus late ovatis 0.5 cm longis 1 cm latis apice rotundatis, mediioribus ovatis 3 cm longis 2.5 cm latis, superioribus rotundatis circ. 2 cm. longis et latis.

Capitula ♂: conico-globosa 2.0-2.5 cm longa et in diametro; receptaculum dense alteque foveolatum, in foveolam singulam florum unum gerens; bractea una sub flora singulo disposita lunuliforme peltata 1 mm longa 2 mm lata. Flores ♂ pedicellati, pedicellis 3 mm longis crassis; perianthium 3-partitum, segmentis rotundato-triangularibus 2 mm longis 3 mm latis; stamina 3 sessilia connata, antheris oblongis transversim sitis circ. 2 mm longis 2-locellatis.

Capitula ♀, conico-globosa 2.0-2.5 cm longa et in diametro, corporibus densissime intructa, corporibus poculiformibus 0.5 mm longis et in diametro apice truncatis ad mediam concavis basi pedicellatis cum pedicellis 0.7 mm longis. Ovarium basi corporis dense congestum minutum fusiforme, apice cum stylo filiformi 1 mm longum, stylo ex corporibus exerto.

Nom. Jap. Chiraga-tsuchitorimochi (nov.)

Habit. Formosa: in monte Chiragasan (vel mont. Bakon-fuji), leg. ipse, 29 Mart. 1930 (No. 570).

Distrib. Haec planta in Formosa endemica est.

Nota. Arcte affinis *B. mutinoides* HAY., sed corporibus florum poculiformibus, ovariis fusiformibus cum stylo filiformi 1 mm longis, ex qua differt.

In honorem cl. Prof. Dr. Y. KUDO, Directoris Horti Botanici, Taihoku Universitatis Imperialis, grato animo nomen dedico.